

Vođenje tehnološko-proizvodne i materijalno-financijske dokumentacije u »Ribogojilištu« Knin

Svrha vođenja ove dokumentacije je prikaz internog tehnološko-proizvodnog i materijalno-financijskog stanja u ribnjaku.

Sva dokumentacija koja se vodi omogućava svakodnevno kontroliranje tehnološko-proizvodnog i materijalno-financijskog stanja.

Polazeći od pretpostavke da je donošenje optimalnih poslovnih odluka u direktnoj zavisnosti od opsega i kvaliteta informacija, opredijelili smo se, da uz obaveznu dokumentaciju u poslovanju koristimo i dokumente internog karaktera, kao izvode iz prvih.

Za formuliranje pojedinih internih dokumenata težili smo ka optimalizaciji kontrole izvršenih poslova mjerljivih sa efikasnošću zasnovanim na egzaktnim pokazateljima.

Posebnost ove dokumentacije sadržana je u stupnju odgovornosti, jer, iako interna, služi kao prilog materijalno-financijskoj dokumentaciji.

Dokumentacija

1. Tehnološko-proizvodna dokumentacija:

1.1. Tablica stanja ribe sa intenzitetom ishrane

Ova tablica je osnovni dokument koji se uspostavlja na temelju stvarnog brojčanog i težinsko-dužinskog odnosa riba.

Na osnovi ove tablice određuje se dnevni obrok za sve bazene pojedinačno, po vrstama hrane i po broju obroka. Tablica ishrane se podešava prema podacima kontrolnog ribolova koji se vrši svakih 15 dana. Faktorom kondicije korigira se primjenjena tablica ishrane po potrebi. Osnovni je dokument iz kojeg se izvode bazni podaci za popunjavanje slijedećih tablica.

1.2. Izvještaj o stanju ribe

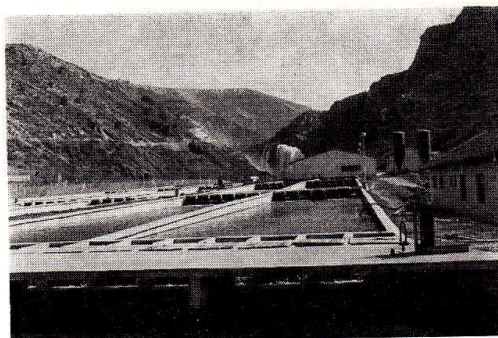
Na osnovu petnaestodnevog kontrolnog ribolova oformljuje se izvještajna tablica koja pokazuje brojčano i težinsko stanje ribe po svim kategorijama, kao i ukupan broj i masu ribe na dan kontrolnog ribolova.

Izvještaj ima prvenstveno informativni karakter za donošenje poslovnih odluka u ekonomsko-komercijalnom smislu.

1.3. Evidencija mortaliteta

Na osnovi dnevnog prebrojavanja i vađenja uginule ribe iz svakog bazena pojedinačno, sastavlja se evidencija dnevnog mortaliteta iskazanog za mjesec dana.

Referat održan na Stručnoj sekciji za pastrvsko ribogojstvo u Kninu 17—19. 9. 1986. god.

Pogled na ribogojilište Knin, u pozadini slapovi Krke

Temeljem ove evidencije sastavlja se zapisnik o mjesečnom mortalitetu kao komisijski i zvanični dokument.

1.4. Evidencija utroška hrane

Ovom evidencijom vode se podaci dnevnog utroška svih vrsta hrane iskazani za mjesec dana.

1.5. Ribnjački proizvodni sažetak

Ribnjačkim proizvodnim sažetkom, za svaki bazen pojedinačno, objedinjeni su na jednom mjestu svi bitni tehnološki i ekonomski pokazatelji. Pored brojčanog, težinskog i dužinskog stanja riba u svakom bazenu, izražava izlaz ribe tokom ciklusa, prirast, trošak i konverziju hrane, kao i cijene po jedinici proizvoda. Iskazuje utrošak stepen-dana po centimetru prirasta, kao i prirast za određen period, što omogućava planiranje rasta za buduće uzrasno razdoblje.

Iskazom faktora kondicije omogućeno je blagovremeno korigiranje tablice ishrane. Željeni faktor je 0,4. Odnos je mase u gramima prema dužini u centimetrima na treću potenciju i sve pomnoženo sa faktorom 36,12. Ukoliko željeni faktor odstupa na niže, tablica ishrane se povećava i obratno.

Indeksom gustoće koji se ustanovljuje postavljanjem u odnos dužine ribe u određivanju mase ribe koja se uzgaja po 1 m³ prostora, omogućava se optimalno korištenje bazenskog prostora, a indeksom protoke odnos mase i veličine ribe prema protoci vode, tj. iskorištenost svake litre vode u jednoj minuti protoke. Ovo sve omogućava da se gustoća nasada postavi toliko visoko koliko je praktično, a to upravo zahtijevaju ekonomski razlozi.

EVIDENCIJA UTROŠKA HRANE PO BAZENIMA U KG
ZA MJESEC

Broj baz.												
Datum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.												
31.												

DNEVNIK MRIJESTILIŠTA

Datum	T °C vode	Izmrije- šteno		dobiveno ikre	uloženo u inkub. br.	kalo do pojave oč.	pojava oč.	primjedba
		ženki	mužjaka					

RIBNJAČKI PROIZVODNI SAŽETAK

Jedinica:

Vremenski period od

INDEX GUSTOĆE:				INDEX PROTOKE:				UKUPNA PROTOKA:							
Vrsta i grupa	RIBE NA KRAJU MJESECA			Izlaz ribe to kom ciklusa	Prirast to kom ciklusa	Potrošen hrane za ribu		Konverzija	Cijena hrane po jedinici		°D po cm	°D Σ	Porast dužine u cm za 30 d	Faktor kondicije	Napomena
	Broj	Težina	Dužina			Broj	Težina		kg	cijena					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
UKUPNO															
PROSJEČ NO															
K O N T R O L A B O L E S T I															
Bazen br.	Datum	Vrsta lijeka	Način primjene	Cijena	Mortalitet	Napomena									

I Z V J E Š T A J

O ODLIVU I PRILIVU ZA RAZDOBLJE OD 19 GOD.

Red. broj	O D L I V					P R I L I V		
	Osnovne sirovine i materijal		Osnovna sredstva i sitni invent		Iznos ostalih odliva	Broj dokumenta	Težina u kg	IZNOS
	Naziv	Iznos	Naziv	Iznos				
1.								
20.								
UKUPNO								

Na osnovi prikazane dokumentacije vidljivo je, da su u ribogojilištu Knin sve poslovne promjene zasnovane na dokumentima koji pokazuju suštinski karakter uslova priređivanja uz zadovoljavanje formalnog karaktera.

Uspostavljeni dokumenti omogućavaju sagledavanje cjelokupnog stanja i kretanja biomase u tehnološkom, ali i ekonomsko-komercijalnom smislu.

MILAN LONČAR

MILAN PAKLAR, dipl. oec.

mr. BOŽIDAR KULIŠIĆ, dipl. vet.

Ribarska praksa

Proizvodna cijena ikre do faze očiju u »Ribogojilištu« Knin

U ovom referatu su analizirani svi bitni elementi koji učestvuju u formiranju cijena zrna ikre do faze očiju u ribogojilištu Knin.

Analiza je zasnovana na specifičnostima prirodnih i tehnoloških uvjeta ribogojilišta Knin, sa realnim mogućnostima kalkulativnog upotpunjavanja dodatnim pokazateljima. Utvrđena proizvodna cijena zrna ikre do faze očiju kalkulatивно je dobivena na osnovi rezultata obavljenog mrijesta u ribogojilištu Knin, u periodu prosinac 1985.—siječanj 1986. u kojem je dobiveno 6.000.000 zrna ikre do faze očiju, s obavljenom korekcijom cijena za nastupajući mrijest.

Proizvodnja kalifornijske pastrve, kompleksno promatrana u tržišno-ekonomskom kontekstu, svoju punu vrijednost dobiva aplikacijom kroz maloprodajnu vrijednost na tržištu, stavljenu u odnos sa sveukupnim ulaganjima, čime se uklapa u inače uvriježene norme postojećeg ekonomskog života. Ovakav odnos omogućava realno testiranje stupnja uspješnosti pojedinog subjekta, a samim tim stavlja van snage zakonitosti tržišne privrede. To je ujedno bio i osnovni poticaj da u ovom radu utvrdimo stvarnu cijenu koštanja zrna ikre do faze očiju u ribogojilištu Knin, kao analitički predložak za utvrđivanje kvantificirane pune cijene koštanja ostalih faza u uzgoju.

Sa intencijom analitičnosti u pristupu i adaptibilnosti kalkulativnog obračuna u obzir smo uzeli optimalne veličine pojedinih kategorija, usklađujući ih sa stvarnim odnosima u ribogojilištu Knin.

Analitički pristup sveo se na obradu slijedećeg materijala:

- a) uzgoj i tov matičnog stada
- b) fazu mrijesta i
- c) inkubaciju ikre do faze očiju.

Formiranje matičnog stada započeto je 1984. godine. Uzgojem i selekcijom u trogodišnjem periodu doseglo je ukupnu masu od 4.550 kg. Mrijest je obavljen u prosincu 1985. i siječnju 1986. godine. Sve matice su mriještene

pod narkozom. Nad oplodnom ikrom je vršen antibakterijski i antivirusni tretman po preporuci Zavoda za biologiju i patologiju riba i pčela Veterinarskog fakulteta u Zagrebu. Antibakterijsko i antivirusno tretiranje vršeno je eritromicin sulfatom u koncentraciji od 2 mg/l litra vode, kroz jedan sat, uz povremeno miješanje i s jodogalom u koncentraciji od 50 mg/l litra vode, kroz pet minuta, uz povremeno miješanje. Otopina jodogala je prije upotrebe tretirana natrijevim hidroksidom dok se nije postigao pH identičan koncentraciji vodikovih iona vode u ribogojilištu Knin. Inkubacija ikre je vršena kod prosječne temperature od 9,5 °C. Tokom cjele inkubacije ikra je tretirana otopinom malahitnog zelenila u koncentraciji od 1:200.000 kroz 45 minuta svaki treći dan.

Metod rada je usklađen sa ustaljenim načinom utvrđivanja cijene koštanja, po principu stjecanja i raspodjele dohotka i čistog dohotka, sa ciljem dobivanja cijene koštanja kao mjerila uspješnosti poslovanja, odnosno kao tržišne kategorije. U metodu rada određene su slijedeće kategorije:

- a) fiksni i varijabilni materijalni troškovi,
- b) bruto osobni dohoci neposrednih izvršilaca i
- c) pariteti cijena za nastupajući mrijest.

Svi elementi uključeni u metod rada, koji po nominalnoj ili kvantitativnoj vrijednosti nisu u granicama standardno priznatih veličina (konverzija, nivo selektivnosti, dužina mrijesta i sl.) usklađeni su sa istim, jer prirodni uvjeti vode Krke omogućavaju visoko akumulativno privređivanje.

Sumiranje rezultata analize određuje slijedeće nominalne vrijednosti kategorija koje učestvuju u formiranju cijene:

1. Uzgoj matičnog stada

a) ishrana	2.620.800 din
— masa matičnog stada	4.550 kg
— dnevna tablica ishrane	45,5 kg